

VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2013

STYRELSEARBETE

Styrelsen 2013 har bestått av Ingrid Eckerman ordförande, Björn Fagerberg vice ordförande, Maria Petri kassör, Anne von Heideman sekreterare, Margareta Falk-Hogstedt, Lena Sjödel, Bertil Hagström, Matilda van den Bosch (f.d. Annerstedt), Sven Blomquist och Oona Lagström (studentrepresentant). Adjungerad har varit Per Broman och, från december, Gösta Alfvén.

Till revisorer utsågs Gunnar Balkström och Carl-Gustaf Elinder och till revisorssuppleant Nils Feltelius. Till valberedning utsågs Åke Thörner (sammankallande), Gustav Ullenhag och Karl-Henrik Robèrt.

Årsmötet ägde rum söndag den 17 mars i kollektivhuset Tullstugan i Stockholm. Knappt 15 medlemmar deltog. Mötet inleddes med lunch och en diskussion över temat "Vart är vi – och sjukvården – på väg? Därefter vidtog mötesförhandlingarna.

Styrelsemöten ägde rum den 5 februari, 17 mars (konstituerande möte), 16 april, 29 maj, 29 augusti, 19 september, 19 oktober i samband med ett endagsinternat och 17 december. Förutom vid årsmötet och endagsinternatet har styrelsemötena skett per telefon.

Styrelseledamöterna har följande intresse/ansvarsområden:

Ingrid Eckerman: Läkemedel, internationellt arbete, hemsidan, kommunikation.

Maria Petri: Kassa, bokföring.

Anne von Heideman: Klimat, protokoll, medlemsregister.

Björn Fagerberg: Nanoteknologi, kadmium, Läkartidningen.

Bertil Hagström: Läkemedelsförskrivning, kemikalier, Läkaresällskapet.

Lena Sjödel: Djurhållning, privat konsumtion, studentgruppen.

Margareta Falk Hogstedt: Läkares bristande miljöengagemang, klimatet.

Sven Blomquist: Klimatet

Matilda van den Bosch: Internationella kontakter

MEDLEMMAR

Antalet medlemmar enligt medlemsregistret var vid årsskiftet 223 st, varav hela 30 st var nya under 2013. Av de 223 har 8 stycken ej betalat medlemsavgift vare sig under 2012 eller 2013, trots påminnelser, varför de kommer att tas bort från medlemsregistret.

EKONOMISK REDOVISNING

Medlemsavgifterna har varit för fullbetalande medlem (läkare) 300 kr, för associerade medlemmar (verksamma inom hälso- och sjukvården) 200 kr, för studenter 100 kr, och för stödmedlemmar 500 kr. 190 medlemmar betalade medlemsavgiften för 2013, den högsta siffran på många år.

Behållningen på föreningens postgirokonto var 1 januari 2013 ~~32 757~~ 24 634 kr, och 31 december 2013 38 801 kr. Behållningen på Salus sparkonto var 11 144 kr. Föreningen har gått med en vinst på 14 224 kr.

Inkomster har varit medlemsavgifter 50 560 kr, jämfört med 43 250 kr 2012.

Minskade kostnader har varit Nyhetsbrevet och utskick cirka 33 000 kr och konferenser cirka 9 000.

Ökad kostnad var Riksstämman 15 393 kr.

EXTERN KOMMUNIKATION

E-adress finns till drygt 200 av medlemmarna. Ett flertal elektroniska brev har sänts till dessa. Övriga har fått nyhetsbrev i pappersform.

Hemsidan har cirka 1 200 unika besökare per månad (ingen justering gjord för sökmaskiner). Sidan har fått en kommentatorsfunktion som dock utnyttjas endast sparsamt. Intresset för föreläsarkatalog har inte varit uttalat. Likaså hålls möjligheten till forum vilande.

Läkare för Miljön är medlem i Facebook och har 639 vänner, många inte läkare dock. På Twitter har vi 463 följare. På båda marknadsförs seminarier och nya artiklar på hemsidan.

Annons har varit införd i tidningen AllmänMedicin (gratis). Pluggannonser har varit införda i Läkartidningen.

Viktigare nyheter, t.ex. seminarier och vissa artiklar på hemsidan, har marknadsförts via MyNewsdesks gratisfunktion. Vid något tillfällen har TT-meddelanden gått ut. Tyvärr är analysfunktionen inte längre gratis.

KONTAKTER MED SVERIGES LÄKARFÖRBUND (SLF)

- Kontakterna med Läkarförbundet har varit vilande.
- Ett temanummer av Läkartidningen har förberetts under året.

KONTAKTER MED SVENSKA LÄKARESÄLLSKAPET (SLS)

- Vårt symposium på Riksstämman ”Klimatkris! Behöver doktorn bry sig?” annonserades tillsammans med SLS eget symposium ”Food, health and sustainability”.
- Ingrid Eckerman deltog i fullmäktigemötet 15.10.
- Peter Friberg arbetar för att få till stånd en arbetsgrupp Global Health. LfM kommer att inbjudas.

INTERNATIONELLT

Clean Med 2013: Charlotta Nelsson, LfM:s representant Miljöstyrningsrådets expertgrupp för kriterier vid upphandling av medicinskteknisk utrustning, presenterade projektet under LfM:s flagg.

HCWH Europe (Health Care without Harm): Vilande.

Climate and Health Council: Beslut om att fortsätta vara med som ”partner”.

ISDE (International Society of Doctors for the Environment): Kontaktpersoner Matilda van den Bosch och Ingrid Eckerman. Diskuterat upplägget beträffande läkemedelsfrågan i SAICM (ansvarig är Lilian Corra).

Finland

Anne von Heideman har kontakt med finska kollegor för att undersöka möjligheten till samarbete.

VERKSAMHET

Göteborg

- Arbetsutskottet i Göteborg har haft tre möten med minnesanteckningar.
- Lena Sjödell och Björn Fagerberg har deltagit i Ingenjörers för Miljön planering av s.k. caféaftnar, som hålls 3-4 ggr per termin med föredrag och diskussioner.
- En studiecirkel startade årsskiftet 2013-2014 baserad på boken Bankrupting Nature (Wijkman, Rockström) och är också inlemmad i Folkuniversitet och får därmed ekonomiskt stöd (12 deltagare fn)

Nanoteknologi

Björn Fagerberg är LfM:s representant i den nationella paraplyorganisationen SwedNanoTech och var moderator i en workshop i Göteborg 130108 med titeln ”Nanoteknik i ett hållbart samhälle”. Agendan utformades i samarbete mellan LfM och SwedNanoTech. LfM har bidragit med synpunkter på ansökan till forskningsstiftelsen Vinnova ”Nanoteknik för hållbar samhällsutveckling”. Nanosäkerhet är ett underrepresenterat område.

Dessutom har två kvällsseminarier ordnats i Göteborg och hälsoaspekter på nanomaterial beskrivits på ett med Göteborgs Läkarsällskap (se nedan).

Uppdaterade litteratursammanställningar om hälsoeffekter av nanomaterial saknas. En sådan genomfördes under året och skickades till Ethel Forsberg, ansvarig för utredningen om Nationell handlingsplan för säker användning och hantering av nanomaterial (SOU 2013:70).

Säkerhetsforskningen inkluderande exponering av människa och miljö samt risker är mycket eftersatt och experimentella studier indikerar att flera typer av nanomaterial är förknippade med hälsorisker. Samtidigt är nanoteknik mycket lovande varför det är viktigt att från början inkludera säkerhetsaspekter för att effektivt kunna utnyttja denna teknik.

Läkemedel

- Ingrid Eckerman har haft kontakt med Jerker Forssell, miljödepartementet, Åke Wennmalm, LfM, och Lilian Corra, ISDE, inför förberedelserna för att få frågan läkemedels som persistenta föroreningar antagen av SAICM, UNEPs kemiorgan, som en ”emerging issue”.

Klimatet

- Under året har klimatgruppen varit mycket aktiv, med Anne von Heideman och Sven Blomquist som sammankallande och Gösta Alfvén som pådrivare. Det har resulterat i ett symposium på Riksstämman 2013 och planer för ett nytt 2014. Diskussioner om en klimatrespolicy för föreningen har förts, liksom om en klimatdeklaration.

- Vi har fått förfrågan om samarbete med Naturskyddsföreningens klimatgrupp i Göteborg och Staffan Mårild är LfMs representant.

- Vi har beslutat vara med i Klimatriksdagen i Norrköping, 6-8 juni.

Grön upphandling

Miljöstyrningsrådet har avslutat arbetet med att ta fram miljökriterier för medicinska tekniska produkter för EU-kommissionens miljödirektorat. Charlotta Nelsson var LfM:s representant och den enda läkaren, vilket var uppskattat i arbetsgruppen. Resultatet presenterades på CleanMed i England.

SEMINARIER

Ekocentrum

Två caféaftnar anordnades i samarbete med Ingenjörer för Miljön och Nano Connect Scandinavia på Ekocentrum i Göteborg. Ämnet var *Miljörisker med nanopartiklar* den 6.2 och *Innovationer inom nanoteknik ur två perspektiv* den 23.10.

Göteborgs Läkaresällskap

Din hälsa och dina barns och barnbarns hälsa – en miljöfråga? 6.11. Bertil Hagström informerade om föreningen och våra aktiviteter. Staffan Mårild föreläste om obesitas och miljö. Björn Fagerberg talade om nanoteknologi.

Medicinska riksstämman

Klimatkris! Behöver doktorn bry sig? var titeln på vårt symposium 6.12. Medverkande var Gunilla Svensson, professor, Meteorologiska institutionen och Bohlincentret för klimatforskning, Stockholms Universitet, Joakim Rocklöv, docent i epidemiologi, forskare i miljömedicin, Institutionen för folkhälsa och klinisk medicin, Umeå universitet, och Folke Tersman, professor i praktisk filosofi vid Uppsala universitet. Vid paneldebatten deltog Håkan Billig, ordförande i Svenska Läkaresällskapet forskningsdelegation och Marie Wedin, ordförande för Sveriges Läkarförbund. Gösta Alfvén var moderator.

ARTIKLAR

- Under året har Björn Fagerberg varit gästredaktör för ett temanummer av Läkartidningen "Framtidens miljö och hälsa" med planerad utgivning i april 2014.
- Olle Söder skrev en artikel om barn och kemikalier för AllmänMedicin 4-2013.
- Klimatsymposiet refererades i en artikel i Läkartidningen 41-2013 där ordföranden fick möjlighet att kommentera.

SKRIVELSER OCH POLICYFRÅGOR

- Hållbar återföring av fosfor Naturvårdsverkets redovisning av ett uppdrag från regeringen (rapport 6580), september 2013: Synpunkter från Läkare för Miljön 2.10.2013. LfM ansluter sig till KemI:s synpunkter: *KemI anser att spridning av slam på åkermark inte är i linje med miljö kvalitetsmålet Giftfri miljö eller Generationsmålet. De anser att det inte heller på lång sikt är förenligt med Giftfri miljö att återföra fosfor via intakt (rötat) slam till åkermarken.*
- Nanomaterial, se ovan under nanoteknik.

ÖVRIGT

- Ingrid Eckerman träffade Ulrika Dahl, Naturskyddsföreningen, och diskuterade ev. samarbete 6.2.
- Ingrid Eckerman detog i Global Health, arrangerat av SLS, 4.4.
- Ingrid Eckerman gick på möte på Naturvårdsverket 7.5.
- Flera styrelsemedlemmar deltog i symposiet "Food, health and sustainability" på Riksstämman 6.12 och passade på att göra reklam för LfM.
- Ingrid Eckerman deltog i seminariet Grön upphandling – en effektiv miljöpolitik? på Rosenbad 10.12, i arrangemang av Expertgruppen för Studier i Offentlig ekonomi.
- Ingrid Eckerman gick på Naturskyddsföreningens möte Kemikalierna och folkhälsan 18.12.
- Matilda van den Bosch samarbetade med och har pågående samarbete med The European Centre for Environment and Health (ECEH) of the WHO Regional Office for Europe för utvecklande och testning av miljörelaterade hälsoindikatorer. Indikatorerna kommer att följa upp implementeringen av the Parma Commitments ("Protecting children's health in a changing environment"), WHO 2010, i WHO:s 53 europeiska medlemsländer. Under målet "We aim to provide each child by 2020 with access to healthy and safe environments and settings of daily life in which they can walk and cycle to kindergartens and schools, and to green spaces in which to play and undertake physical activity" har en indikator för urban grönytillgång och en indikator för befolkningens pollenexponering utvecklats. Arbete med att utveckla en indikator för områden med risk för översvämningar kommer att påbörjas inom kort.
- Matilda van den Bosch har varit och är, tillsammans med William Bird, pågående redaktör för den första upplagan av Oxford University Press textbok om natur och folkhälsa (Nature and Public Health). Bland annat kommer ett kapitel att beröra olika internationella organisationers betydelse i sammanhanget. Författare i detta kapitel är Joshua Karliner (HCWH), Cathey Falvo (ISDE), Rachel Stancliffe (CSHC), Michael Depledge (medlem i flera internationella organisationer som jobbar mot bland annat fracking, har även varit mycket involverad i nano-utredningar). Ett flertal andra kapitel i boken kommer att beröra miljöförändringar och betydelsen för hälsa och sjukdom. Förhoppningen är att boken kommer att lyfta frågan till ett betydligt högre plan inom hälso- och sjukvården. Exempel på andra författare, som är på olika sätt engagerade i interaktioner mellan miljö och hälsa, i boken är Karl-Henrik Robèrt, Thomas Elmqvist, Elisabet Lindgren, Joanna Nurse, Michael T Hernke, Luke Fortney, Rian Podein, Fiona Adshead, Ben Harris-Roxas, Eric K. Noji, m.fl.
- Ingrid Eckerman har uppdaterat sin text om Bhopalkatastrofen 1984 i Elseviers Encyclopedia of Environmental Health. Den finns nu på nätet i Elsevier Reference Module in Earth Systems and Environmental Sciences.

Stockholm mars 2014

Ingrid Eckerman

Björn Fagerberg

Maria Petri

Anne von Heideman

Margareta Falk Hogstedt

Lena Sjödel

Bertil Hagström

Matilda van den Bosch

Sven Blomquist